

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice^{*)} – Republicare

▶ (la data 17-iul-2008 actul a fost reglementat de **Norme Metodologice din 2008**)

TITLUL I: Dispozitii generale

Art. 1

(1) Prezenta lege reglementeaza regimul juridic general al monumentelor istorice.

(2) În sensul prezentei legi, monumentele istorice sunt bunuri imobile, constructii si terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura si civilizatia nationala si universala.

(3) Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevazute în prezenta lege.

(4) Pot fi clasate ca monumente istorice bunurile imobile situate în afara granitelor, proprietati ale statului român, cu respectarea legislatiei statului pe teritoriul caruia se afla.

Art. 2

(1) Monumentele istorice fac parte integranta din patrimoniul cultural national si sunt protejate prin lege.

(2) Activitatile si masurile de protejare a monumentelor istorice se realizeaza în interes public. În conditiile prezentei legi interventiile asupra monumentelor istorice pot constitui cauza de utilitate publica.

(3) În sensul prezentei legi, prin protejare se înțelege ansamblul de masuri cu caracter stiintific, juridic, administrativ, financiar, fiscal si tehnic menite sa asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidenta, conservarea, inclusiv paza si întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice si integrarea lor social-economica si culturala în viata colectivitatilor locale.

(4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege masuri stimulative cu caracter economic sau de alta natura.

(5) Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituti de utilitate publica instituite potrivit legii.

Art. 3

Conform prezentei legi se stabilesc urmatoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran si subacvatic:

a) monument - constructie sau parte de constructie, împreuna cu instalatiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioara sau exterioara care fac parte integranta din acestea, precum si lucrari artistice comemorative, funerare, de for public, împreuna cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie marturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific sau tehnic;

b) ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de constructii urbane sau rurale care împreuna cu terenul aferent formeaza o unitate delimitata topografic ce constituie o marturie cultural-istorica semnificativa din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific sau tehnic;

c) sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creatii umane în cadru natural care sunt marturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific, tehnic sau al peisajului cultural.

Art. 4

(1) Monumentele istorice apartin fie domeniului public sau privat al statului, al judetelor, oraselor sau comunelor, fie sunt proprietate privata a persoanelor fizice sau juridice.

(2) Monumentele istorice proprietate publica a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile si insesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare institutiilor publice, pot fi concesionate, date în folosinta gratuita institutiilor de utilitate publica sau închiriate, în conditiile legii, cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor sau, dupa caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor.

(3) Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(4) Monumentele istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vândute numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune ale statului român, prin Ministerul Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa A, sau prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa B, ori al unităților administrativ-teritoriale, după caz, potrivit prezentei legi, sub sancțiunea nulității absolute a vânzării.

(5) Proprietarii, persoane fizice sau juridice de drept privat, care intenționează să vândă monumente istorice, transmit serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea privind intenția de vânzare, însoțită de documentația stabilită prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(6) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor transmit Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea, documentația și propunerea de răspuns, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.

(7) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.

(8) În cazul în care Ministerul Culturii și Cultelor sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la alin. (7), acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.

(9) Comunicările privind neexercitarea dreptului de preemțiune au termen de valabilitate pentru întregul an calendaristic în care au fost emise, inclusiv pentru situațiile în care monumentul istoric este vândut de mai multe ori.

(10) În condițiile legii, în vederea protejării monumentelor istorice se poate proceda, în cazuri extreme, la stramutarea acestora.

(11) Monumentele istorice care se afla pe teritoriul României și care sunt proprietatea altor state sunt protejate în condițiile prezentei legi.

Art. 5

În actele de înstrăinare, concesiune, închiriere, dare în administrare sau dare în folosință gratuită a monumentelor istorice se va menționa regimul de monument istoric al imobilelor și obligația protejării acestora potrivit prezentei legi.

Art. 6

(1) Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale.

Art. 7

(1) Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care elaborează strategiile și normele specifice de protejare a monumentelor istorice, urmărește și asigură aplicarea lor.

(3) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu detinatorii și administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijină în condițiile legii.

TITLUL II: Protejarea monumentelor istorice

CAPITOLUL I: Monumentele istorice

Art. 8

(1) Monumentele istorice se claseaza astfel:

a) în grupa A - monumentele istorice de valoare nationala si universala;

b) în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

(2) Clasarea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii si cultelor, la propunerea Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevazute de prezenta lege.

(3) Monumentele istorice clasate în grupele prevazute la alin. (1) si zonele de protectie a acestora, aflate în proprietate publica, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public national sau local, dupa caz, prin hotarâre a Guvernului initiata de Ministerul Culturii si Cultelor, respectiv prin hotarâre a consiliilor locale, judetene sau a Consiliului General al Municipiului Bucuresti, cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor.

Art. 9

(1) Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protectie, delimitata pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în functie de trama stradala, relief si caracteristicile monumentului istoric, dupa caz, prin care se asigura conservarea integrata si punerea în valoare a monumentului istoric si a cadrului sau construit sau natural.

(2) Delimitarea si instituirea zonei de protectie se realizeaza, simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în conditiile legii.

(3) Autoritatile publice locale competente vor include în planurile urbanistice si în regulamentele aferente zonele de protectie delimitate conform alin. (2).

(4) În zona de protectie pot fi instituite servituti de utilitate publica si reglementari speciale de construire prin planurile si regulamentele de urbanism aprobate si avizate conform legii.

(5) În zonele de protectie a monumentelor istorice care sunt lacasuri de cult este interzisa desfasurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfasoara serviciu religios, a unor manifestari care, prin poluarea sonora sau vizuala pe care o produc, pot impieta asupra desfasurarii serviciului religios.

(6) Prin exceptie, se pot organiza manifestari de genul celor prevazute la alin. (5), cu acordul autoritatii religioase care administreaza lacasul, în conditii care sa nu impieteze asupra desfasurarii serviciului religios.

Art. 10

(1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

(2) Protejarea monumentelor istorice este parte componenta a strategiilor de dezvoltare durabila economico-sociala, turistica, urbanistica si de amenajare a teritoriului, la nivel national si local.

(3) Exproprierea pentru cauza de utilitate publica a monumentelor istorice si a zonelor de protectie a acestora sau instituirea unor servituti poate fi initiata si aplicata numai cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor.

(4) Aplicarea de servituti care au drept consecinta desfiintarea, distrugerea partiala sau degradarea monumentelor istorice si a zonelor lor de protectie este interzisa.

Art. 11

(1) Orice interventie asupra monumentelor istorice si asupra imobilelor din zona lor de protectie, precum si orice modificare a situatiei juridice a monumentelor istorice se fac numai în conditiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Desfiintarea, distrugerea partiala sau totala, profanarea, precum si degradarea monumentelor istorice sunt interzise si se sanctioneaza conform legii.

CAPITOLUL II: Inventarierea si clasarea monumentelor istorice

Art. 12

(1) Inventarierea monumentelor istorice reprezinta actiunea de strângere a totalitatii informatiilor, documentelor, studiilor, cercetarilor si a documentatiilor cu privire la identificarea imobilelor susceptibile de a dobândi calitatea de monument istoric, a imobilelor clasate ca monumente istorice, a monumentelor istorice declasate, precum si a celor distruse sau disparute.

(2) Inventarul monumentelor istorice reprezintă o bază de date, actualizată permanent prin operațiunile necesare de corelare, în vederea asigurării unei informări permanente și exacte în legătură cu situația imobilelor monumente istorice.

(3) Clasarea este procedura prin care se conferă regim de monument istoric unui bun imobil conform art. 8.

(4) Inventarierea și clasarea se realizează potrivit dispozițiilor prevăzute de prezenta lege și în conformitate cu normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice, aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Pentru realizarea inventarierii monumentelor istorice, autoritățile și instituțiile publice competente comunică serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, la solicitarea acestora, date privind situația juridică a imobilelor.

Art. 13

(1) Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, astfel:

1. din oficiu, în următoarele situații:

a) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

b) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;

c) pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;

2. la cererea sau, după caz, la propunerea:

a) proprietarului bunului imobil;

b) primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;

c) Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a Comisiei Naționale de Arheologie sau a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colectiilor;

d) asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;

e) instituțiilor publice cu atribuții în domeniu.

(2) Dosarul de clasare sau de declasare este întocmit de serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, de regulă, prin experți autorizați sau specialiști atestați înscrși în registrele Ministerului Culturii și Cultelor și se înaintează compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor, care îl analizează și îl prezintă, după caz, Comisiei Naționale de Arheologie și/sau Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice spre analiză și propuneri. Secretarul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice elaborează proiectul de ordin de clasare sau de declasare, pe care îl înaintează ministrului culturii și cultelor spre aprobare.

(3) Bunul imobil se clasează prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Comunicarea de clasare sau de declasare, respectiv, după caz, răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclasarea, se comunică proprietarului și titularilor altor drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii lor de la Ministerul Culturii și Cultelor sau de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, după caz.

Art. 14

(1) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor au obligația de a comunica de îndată proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil declansarea procedurii de clasare sau de declasare.

(2) De la data comunicării către proprietar sau către titularul altor drepturi reale a declansării procedurii de clasare și până la publicarea ordinului de clasare sau până la comunicarea neclasării, după caz, dar nu mai mult de 12 luni, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

Art. 15

(1) Comunicarea de clasare, de declasare sau răspunsul privind neclasarea sau nedeclasarea pot fi contestate de proprietarul bunului imobil în cauză la Ministerul Culturii și Cultelor în termen de 30 de zile de la data comunicării; contestația se soluționează în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(2)În cazul în care prin votul a doua treimi din numărul membrilor Comisia Nationala a Monumentelor Istorice sustine hotărârea initiala de clasare sau de neclasare, ministrul culturii si cultelor este îndreptatit sa respinga contestatia.

(3)În cazul în care contestatarul nu este multumit de raspunsul primit, acesta se poate adresa instantei de contencios administrativ, în conditiile legii.

(4)În cazul în care ordinul de clasare a fost contestat în conditiile legii, acesta ramâne definitiv dupa epuizarea cailor de atac.

(5)În cazul în care ordinul de clasare nu este contestat în conditiile legii, acesta ramâne definitiv dupa 30 de zile de la comunicarea lui în scris proprietarului si autoritatilor administratiei publice locale.

(6)La data ramânării definitive a comunicării de declasare sau de la data comunicării raspunsului privind neclasarea, regimul de monument istoric al bunului înceteaza, iar reluarea procedurii de clasare sau de declasare nu poate interveni înainte de 3 ani, în absenta descoperirii unor elemente noi care sa o justifice.

(7)În situatia introducerii unei actiuni în contencios administrativ împotriva ordinului de clasare sau a comunicării declansării procedurii de clasare, pâna la pronuntarea unei hotărâri judecatoresti ramase definitive si irevocabile, asupra bunului imobil în cauza se aplica regimul juridic al monumentelor istorice.

Art. 16

(1)Ordinul de clasare sau de declasare se publica, prin grija Ministerului Culturii si Cultelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 15 zile de la ramânerea definitiva.

(2)Calitatea de monument istoric a bunului imobil respectiv se înscrie de catre proprietar, fara taxa, în Cartea funciara, în termen de 30 de zile de la data publicării ordinului de clasare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 17

(1)În termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de clasare, directiile pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, întocmesc si comunica proprietarului actul prin care sunt precizate conditiile si regulile de utilizare sau de exploatare si de întretinere a bunului imobil în cauza, denumit Obligatia privind folosinta monumentului istoric, care însoteste actele de proprietate, de concesiune sau de închiriere pe tot parcursul existentei imobilului în cauza.

(2)Metodologia de întocmire si continutul Obligatiei privind folosinta monumentului istoric se aproba în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului culturii si cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3)Obligatia privind folosinta monumentului istoric este servitute constituita în folosul imobilului si se înscrie în Cartea funciara de catre proprietar în termen de 30 de zile de la data comunicării ei.

Art. 18

(1)Monumentele istorice, zonele de protectie si zonele construite protejate, definite potrivit legii, se evidentiaza în planurile de amenajare a teritoriului si în planurile urbanistice ale unitatilor administrativ-teritoriale.

(2)În conditiile legii si în baza avizului Ministerului Culturii si Cultelor, în scopul protejării valorilor de patrimoniu cultural ce au determinat instituirea zonei construite protejate, autoritatile publice locale pot institui servituti, pot interzice desfiintarea sau modificarea constructiilor.

(3)Calitatea de monument istoric, precum si cea de zona construita protejata, de oras istoric sau de sat istoric se marcheaza printr-un însemn distinctiv amplasat de reprezentantii primariilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construita protejata sau în orasul istoric ori satul istoric, dupa caz, în conformitate cu numele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii si cultelor. Costul însemnelor distinctive se suporta de catre autoritatile publice locale.

Art. 19

(1)În sensul prezentei legi, prin declasare se înțelege radierea din Lista monumentelor istorice a unui bun imobil sau a unei parti din acesta, prin mentionarea în lista a ordinului de declasare.

(2)Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor comunica proprietarului, titularului dreptului de administrare sau titularului altui drept real asupra monumentului istoric declasat, dupa caz, în maximum 5 zile de la publicarea ordinului de declasare, efectuarea radierii.

(3) Declasarea monumentelor istorice urmeaza aceeași procedura ca cea prevăzută pentru clasare. Ea este declansată din oficiu în oricare dintre situațiile următoare:

a) descarcarea de sarcină arheologică, în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie;

b) dispariția monumentului istoric;

c) constatarea pierderii calității de monument istoric a imobilului.

(4) Erorile materiale din Lista monumentelor istorice pot fi îndreptate din oficiu sau în urma solicitării oricărei persoane interesate.

Art. 20

Schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit procedurii prevăzute pentru clasare.

Art. 21

(1) Clasarea de urgență este procedura excepțională prin care un bun imobil aflat în pericol iminent de distrugere sau de alterare fizică este clasat în grupa A sau B, după caz, în vederea luării măsurilor urgente necesare pentru salvarea sa.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor pot declanșa procedura de clasare de urgență, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

(3) Declansarea procedurii de clasare de urgență se efectuează în maximum 3 zile de la identificarea situației imobilului sau înregistrarea solicitării privind situația imobilului, pe baza notei de constatare elaborate de delegatul serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și Cultelor, al muzeului județean, respectiv al muzeului municipiului București, sau al autorităților administrației publice locale, după caz.

(4) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor comunică imediat în scris proprietarului bunului imobil declansarea procedurii de clasare de urgență a imobilului în Lista monumentelor istorice. De la data comunicării declansării procedurii de clasare de urgență până la finalizarea procedurii, imobilului i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(5) Împotriva declansării procedurii de clasare de urgență sau a ordinului de clasare de urgență, proprietarul se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(6) Până la soluționarea litigiului, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(7) La solicitarea serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, proprietarii imobilelor propuse pentru clasare din oficiu sau de urgență vor transmite acestora documentele necesare completării dosarului de clasare.

Art. 22

(1) Lista monumentelor istorice cuprinde monumentele istorice clasate în grupa A sau B și se întocmește de Institutul Național al Monumentelor Istorice.

(2) Lista monumentelor istorice se aproba prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se actualizează la fiecare 5 ani.

(3) Lista monumentelor istorice stă la baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, a planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice.

CAPITOLUL III: Intervenții asupra monumentelor istorice

Art. 23

(1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de înșurubări, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de înșurubări pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) stramutarea monumentelor istorice;

f) amenajari de cai de acces, pietonale si carosabile, utilitati anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protectie a monumentelor istorice.

(3) Autorizatia de construire, autorizatia de desfiintare, precum si autorizatiile referitoare la interventiile prevazute la alin. (2) se elibereaza numai pe baza si în conformitate cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor sau, dupa caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor si cu celelalte avize, potrivit dispozitiilor legale în vigoare.

(4) Autorizatiile prevazute la alin. (3), emise fara avizul institutiilor abilitate prin lege si fara respectarea conditiilor acestora, sunt nule de drept.

(5) Obligatia privind folosinta monumentului istoric face parte integranta din Cartea tehnica a constructiei. În situatia în care aceasta nu exista, Obligatia privind folosinta monumentului istoric tine locul documentatiei tehnice de utilizare a bunului imobil, în conditiile legii.

Art. 24

(1) Interventiile care se efectueaza asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se afla în zone de protectie a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizeaza pe baza avizului Ministerului Culturii si Cultelor sau, dupa caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor si a celorlalte avize, potrivit dispozitiilor legale în vigoare.

(2) Toate interventiile care se efectueaza asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a functiunii sau a destinatiei, de întretinere sau de reparatii curente, indiferent de sursa lor de finantare si de regimul de proprietate a imobilului, se fac sub inspectia si controlul propriu ale Ministerului Culturii si Cultelor, respectiv ale serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor, cu personal atestat, în conditiile legii.

(3) În conditiile legii, în cazul realizarii de lucrari neautorizate, fara avize sau care încalca avizele de specialitate, personalul de inspectie abilitat are dreptul sa întrerupa lucrarile pâna la intrarea în legalitate, sa aplice sanctiuni si, dupa caz, sa dispuna revenirea la situatia initiala si sa sesizeze organele de cercetare penala.

(4) Elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificarea tehnica a proiectelor si dirigentarea lucrarilor se efectueaza numai de experti si/sau specialisti atestati de catre Ministerul Culturii si Cultelor, cu respectarea exigentelor specifice domeniului monumentelor istorice si a cerintelor privind calitatea lucrarilor în constructii.

(5) Protejarea si conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice ramase decoperate se fac, în conditiile legii, de catre investitori, sub coordonarea responsabilului stiintific al santierului si a institutiei organizatoare.

TITLUL III: Institutii si organisme de specialitate cu atributii în protejarea monumentelor istorice

CAPITOLUL I: Institutii

Art. 25

(1) Ministerul Culturii si Cultelor elaboreaza si asigura aplicarea strategiei nationale si urmareste respectarea prevederilor legale si a normelor si metodologiilor din domeniul protejarii monumentelor istorice.

(2) Ministerul Culturii si Cultelor asigura îndeplinirea angajamentelor statului asumate prin conventiile internationale referitoare la protectia monumentelor istorice, la care România este parte.

(3) Ministerul Culturii si Cultelor reprezinta statul în relatia cu proprietarii de monumente istorice si cu titularii altor drepturi reale asupra acestora.

(4) Pentru îndeplinirea atributiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Ministerul Culturii si Cultelor organizeaza compartimente de specialitate în aparatul propriu, precum si institutii subordonate, având drept atributii activitatile de cercetare, inventariere, avizare, inspectie si control, conservare, restaurare si punere în valoare a monumentelor istorice.

Art. 26

(1) În vederea protejarii monumentelor istorice Ministerul Culturii si Cultelor îndeplineste, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte institutii publice subordonate, urmatoarele atributii:

1. organizeaza sistemul national de cercetare, inventariere, clasare a monumentelor istorice, de elaborare a reglementarilor din domeniu, de inspectie si control al monumentelor istorice;

2. avizează reglementările, normele și metodologiile cu aplicabilitate pentru domeniul monumentelor istorice, în cazul în care acestea sunt elaborate de alte autorități decât Ministerul Culturii și Cultelor;
3. conferă, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, regimul de monument istoric;
4. publică Lista monumentelor istorice, întocmită de Institutul Național al Monumentelor Istorice, în Monitorul Oficial al României, Partea I, și o actualizează, potrivit legii, la fiecare 5 ani;
5. face propuneri pentru cuprinderea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare în vederea finanțării cheltuielilor pentru protejarea monumentelor istorice;
6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;
7. emite avizul privind regulamentele de construcție din zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;
8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-stiințifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;
9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;
10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;
11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există regulamente de construcție avizate conform pct. 7;
12. inițiază, atunci când este necesar, sau solicită consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice, în vederea salvării acestora de la distrugere și degradare;
13. coordonează, prin dirigenți de specialitate ai Oficiului Național al Monumentelor Istorice, atestați de Ministerul Culturii și Cultelor, lucrările de conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice, atunci când intervențiile sunt finanțate total sau parțial din fondurile alocate de Ministerul Culturii și Cultelor;
14. asigură inspecția și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, precum și controlul propriu al santierelor având drept obiect monumente istorice, indiferent de regimul de proprietate și de grupa monumentului istoric, de natura operațiilor și de sursa lor de finanțare;
15. constată contravenții și aplică sancțiuni prin împuternicirile sale și ia măsurile corespunzătoare de sesizare a organelor de cercetare penală, în cazul infracțiunilor;
16. instituie, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Registrul specializilor, Registrul experților și verficatorilor tehnici, precum și Registrul operatorilor economici din domeniul protejării monumentelor istorice;
17. emite atestate pentru specialiștii și experții în domeniul protejării monumentelor istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
18. reglementează pentru domeniul monumentelor istorice funcționarea operatorilor economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări la monumente istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
19. avizează reglementările, normele și metodologiile elaborate de autoritățile și instituțiile publice abilitate, privind:
 - a) organizarea și funcționarea sistemului național de educație, formare, specializare și perfecționare a specialiștilor din domeniul protejării monumentelor istorice;
 - b) prevenirea și stingerea incendiilor la monumente istorice;
 - c) măsurile de protecție specială a monumentelor istorice în caz de conflict armat, de protecție împotriva actelor de terorism sau în situații de urgență;
 - d) stabilirea planurilor și măsurilor de prevenire a distrugerilor cauzate de calamități sau dezastre naturale la monumente istorice;

e) înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți la monumente istorice și în zonele de protecție a acestora;

f) elaborarea cadastrului monumentelor istorice;

20. avizează folosirea materialelor, tehnicilor și tehnologiilor noi pentru restaurarea monumentelor istorice;

21. susține, în condițiile legii, programe și proiecte de revitalizare și punere în valoare a monumentelor istorice, hotărâște strategii și cofinanțează programe și publicații pentru animarea culturală și stimularea interesului public față de monumentele istorice;

22. instituie și controlează amplasarea însemnului distinctiv care atestă regimul de monument istoric al unui bun imobil, în vederea protejării sale în timp de pace sau de conflict armat;

23. colaborează cu organizațiile neguvernamentale, în condițiile legii, la realizarea de programe și proiecte de protecție a monumentelor istorice;

24. asigură funcționarea, logistica, secretariatul și sediul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru comisiile regionale ale monumentelor istorice;

25. colaborează cu organisme internaționale interesate și participă, în cooperare cu acestea, la finanțarea programelor de protecție a monumentelor istorice, inclusiv a celor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial;

26. exercită, în numele statului, dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice clasate în grupa A;

27. inițiază, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, proiecte de hotărâre a Guvernului privind acordarea statutului de oras istoric sau sat istoric;

28. finanțează editarea și publicarea Revistei monumentelor istorice și a Buletinului monumentelor istorice.

(2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii și Cultelor poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.

(3) Pentru eliberarea avizelor prevăzute la alin. (1) pct. 6-10 nu se percep taxe sau tarife.

(4) Pentru eliberarea atestatelor, avizelor și autorizațiilor prevăzute la alin. (1) pct. 11, 17 și 18 se percep taxe și tarife, care se fac venit la Ministerul Culturii și Cultelor sau la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv pentru acțiuni, proiecte și programe în domeniul monumentelor istorice.

(5) Nivelul taxelor și tarifelor care se percep potrivit alin. (3) se stabilește prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Art. 27

(1) Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național se reorganizează în Institutul Național al Monumentelor Istorice ca instituție publică în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțat de la bugetul de stat și din venituri extrabugetare.

(2) Organizarea și funcționarea Institutului Național al Monumentelor Istorice se fac prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii și Cultelor, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, fără a afecta exercitiul financiar curent.

(3) Principalele atribuții ale Institutului Național al Monumentelor Istorice sunt:

a) actualizarea inventarului monumentelor istorice;

b) actualizarea periodică a Listei monumentelor istorice;

c) elaborarea normelor și metodologiilor specifice pentru domeniul monumentelor istorice, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

d) elaborarea dosarelor pentru monumentele istorice propuse a fi incluse în Lista Patrimoniului Mondial;

e) gestionarea, în condițiile legii, a fondurilor destinate inventarierii, elaborării normelor și metodologiilor pentru monumente istorice, investigațiilor, proiectelor-pilot, expertizelor tehnice, cercetărilor și studiilor specifice;

f) administrarea inventarului si fondului documentar al monumentelor istorice - care cuprinde: arhiva, fototeca, fondul cartografic si biblioteca monumentelor istorice - care sunt proprietatea publica a statului român;

g) coordonarea activitatii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor si a oficiilor de cadastru si publicitate imobiliara privind realizarea inventarului si a cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, care au obligatia includerii monumentelor istorice în planurile cadastrale si în hartile topografice;

h) editarea Revistei monumentelor istorice si a Buletinului monumentelor istorice, precum si a altor publicatii de specialitate, pe orice tip de suport;

i) colaborarea cu Oficiul National al Monumentelor Istorice pentru completarea inventarului, editarea unor publicatii de specialitate si pentru punerea în valoare a monumentelor istorice;

j) elaborarea si actualizarea Listei monumentelor istorice distruse sau disparute;

k) gestionarea Registrului specialistilor, Registrului expertilor si verficatorilor tehnici, precum si a procedurilor si mecanismelor de atestare si înscriere în acestea în conformitate cu metodologia aprobata prin ordin al ministrului culturii si cultelor;

l) constituirea si actualizarea Registrului zonelor construite protejate.

(4) Institutul National al Monumentelor Istorice organizeaza si realizeaza si alte activitati aducatoare de venituri, specifice atributiilor sale, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, venituri pe care le gestioneaza în regim extrabugetar.

(5) Institutul National al Monumentelor Istorice preia în administrare la data înfiintarii sale întreaga documentatie a institutiilor care au functionat anterior în domeniul monumentelor istorice: Comisia Monumentelor Istorice, Directia Monumentelor Istorice, Directia Monumentelor Istorice si de Arta, Directia Patrimoniului Cultural National, Directia Economica si a Patrimoniului Cultural National, Directia Monumentelor, Ansamblurilor si Siturilor Istorice, Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural National.

(6) Institutul National al Monumentelor Istorice dezvolta inventarul si fondul documentar al monumentelor istorice, inclusiv prin achizitii.

(7) Institututiile publice cu atributii în domeniu colaboreaza cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor si cu Institutul National al Monumentelor Istorice pentru actualizarea inventarului si fondului documentar al monumentelor istorice si transmit acestora, la cerere, copii de pe documentele, studiile, cercetarile si publicatiile privind monumentele istorice de care dispun.

Art. 28

(1) Oficiul National pentru Protejarea Patrimoniului se reorganizeaza în Oficiul National al Monumentelor Istorice, ca institutie publica cu personalitate juridica, în subordinea Ministerului Culturii si Cultelor, finantat din venituri extrabugetare si din alocatii de la bugetul de stat.

(2) Organizarea si functionarea Oficiului National al Monumentelor Istorice se fac prin hotarâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii si Cultelor, în termen de maximum 3 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, fara a afecta exercitiul financiar în curs.

(3) Principalele atributii ale Oficiului National al Monumentelor Istorice sunt:

a) gestionarea, în conditiile legii, a fondurilor destinate cercetarii, expertizarii si executarii lucrarilor de consolidare-restaurare si punere în valoare a monumentelor istorice finantate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii si Cultelor si încredintate prin transfer Oficiului National al Monumentelor Istorice;

b) fundamentarea, în conformitate cu normele privind creditarea, elaborate de Ministerul Culturii si Cultelor si aprobate prin hotarâre a Guvernului, a necesarului de credite; propunerea prioritatilor si evaluarea documentatiilor prezentate de persoanele de drept privat în vederea obtinerii de credite fara dobânda, cu dobânda redusa sau cu dobânda pietei, pentru efectuarea de lucrari de protejare la monumentele istorice detinute;

c) gestionarea, prin acordarea de credite în conformitate cu prevederile lit. b), în regim extrabugetar, a sumelor provenite din aplicarea timbrului monumentelor istorice, precum si din alte surse cu aceeași destinatie, obtinute în conditiile legii; sumele încasate din rambursari de credite si plati din dobânzi se utilizeaza în sistem revolving, cu același scop;

d) administrarea, în numele Ministerului Culturii si Cultelor, a monumentelor istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului, altele decât cele administrate de alte institutii publice;

propunerea eficientizării acestora prin promovarea de proiecte și programe de revitalizare, realizarea de parteneriate sau prin concesionare, dare în folosință gratuită ori închiriere, în condițiile legii;

e) predarea documentațiilor pentru monumentele istorice la care au fost efectuate lucrări și recepții finale Institutului National al Monumentelor Istorice, pentru actualizarea inventarului monumentelor istorice și arhivare;

f) punerea la dispoziție Institutului National al Monumentelor Istorice a documentelor și informațiilor deținute, necesare actualizării inventarului monumentelor istorice;

g) elaborarea reglementărilor, normelor și metodologiilor specifice domeniului protejării monumentelor istorice privind conținutul-cadru al documentațiilor, tariful acestora, executarea lucrărilor, organizarea achizițiilor publice, contractarea și decontarea lucrărilor;

h) editarea pe orice tip de suport și comercializarea materialelor privind protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice;

i) organizarea și realizarea altor activități specifice atribuțiilor sale, aducătoare de venituri, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, pe care le gestionează în regim extrabugetar;

j) gestionarea Registrului operatorilor economici din domeniul protejării monumentelor istorice, precum și a procedurilor și mecanismelor de atestare și înscriere în acesta, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(4) Oficiul National al Monumentelor Istorice preia la data înființării sale întreaga bază materială de execuție, bunuri mobile și imobile, care au aparținut instituțiilor cu activitate în domeniu - Direcția Patrimoniului Cultural National, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Centrul pentru Administrarea și Protecția Patrimoniului Cultural, respectiv Oficiul National pentru Protejarea Patrimoniului.

Art. 29

În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se înființează și se stabilesc atribuțiile Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu.

CAPITOLUL II: Organisme de specialitate

Art. 30

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se reorganizează Comisia Natională a Monumentelor Istorice, organism științific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul protejării monumentelor istorice, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor.

(2) Comisia Natională a Monumentelor Istorice propune strategiile și avizarea metodologiilor, normativelor și măsurilor tehnico-științifice din domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Natională a Monumentelor Istorice este formată din 21 de membri, personalități, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice.

(4) Comisia Natională a Monumentelor Istorice este compusă din 21 de membri, este condusă de un președinte și 4 vicepreședinți și funcționează în baza propriului regulament de organizare și funcționare.

(5) Membrii Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii și cultelor la propunerea:

a) Academiei Române - 2 membri;

b) Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului - un membru;

c) Ministerului Educației și Cercetării - 2 membri;

d) organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice - un membru;

e) Ministerului Culturii și Cultelor - 15 membri, dintre care 8 propuși de comisiile regionale ale monumentelor istorice.

(6) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se elaborează Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(7) Comisia Nationala a Monumentelor istorice poate alege ca membri de onoare ai sai specialisti din tara sau din strainatate, personalitati stiintifice de recunoastere internationala din domeniul cercetarii si protejarii monumentelor istorice; acestia sunt propusi de presedinte si sunt validati cu votul majoritatii simple a comisiei.

(8) Ministerul Culturii si Cultelor asigura mijloacele materiale si financiare necesare pentru functionarea Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

Art. 31

(1) Independenta membrilor Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice în adoptarea propunerilor comisiei este garantata prin prezenta lege.

(2) Comisia Nationala a Monumentelor Istorice își desfasoara activitatea prin lucrari în plen, în cadrul Biroului comisiei si pe sectiuni de specialitate.

(3) Comisia Nationala a Monumentelor Istorice se constituie din 4 sectiuni pe domenii, conduse fiecare de un presedinte ales din rândul membrilor acestora pentru un mandat de 5 ani; presedintii de sectiuni devin vicepresedinti ai Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

(4) Presedintele Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice este numit prin ordin al ministrului culturii si cultelor.

(5) Presedintele împreuna cu vicepresedintii si secretarul formeaza Biroul Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

(6) Deciziile Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, ale sectiunilor si ale Biroului Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice se iau de regula cu majoritatea simpla a voturilor, cu exceptia cazurilor prevazute în prezenta lege.

Art. 32

(1) Presedintele Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice conduce activitatea acesteia si o reprezinta pe plan national si international; presedintele si vicepresedintii Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice fac parte din Consiliul stiintific al Institutului National al Monumentelor Istorice.

(2) Functia de secretar al Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice este îndeplinita de seful compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii si Cultelor. Functiile de secretari ai sectiunilor de specialitate ale Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice sunt îndeplinite de specialisti din cadrul compartimentului de specialitate al Ministerului Culturii si Cultelor.

Art. 33

(1) Comisia Nationala a Monumentelor Istorice are urmatoarele atributii:

a) propune aprobarea strategiei nationale privind protejarea monumentelor istorice, elaborata de Institutul National al Monumentelor Istorice;

b) formuleaza prioritatile privind lucrarile si masurile necesare pentru asigurarea protejarii monumentelor istorice, indiferent de situatia lor juridica si de sursa de finantare;

c) propune aprobarea, prin ordin al ministrului culturii si cultelor, a metodologiilor, normelor, normativelor si reglementarilor din domeniul protejarii monumentelor istorice, elaborate de Ministerul Culturii si Cultelor sau de institutiile specializate din subordinea acestuia;

d) propune clasarea, declararea, neclasarea sau nedeclararea si schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice;

e) propune criteriile de atestare a specialistilor si expertilor din domeniul protejarii monumentelor istorice, precum si criteriile de reglementare a activitatii operatorilor economici cu activitate în domeniul protejarii monumentelor istorice;

f) propune avizarea Planului de amenajare a teritoriului national - sectiunea "Zone construite protejate";

g) propune avizarea pentru sectiunile de specialitate din planurile privind amenajarea teritoriului care au ca obiect monumentele istorice sau zone construite protejate;

h) propune avizul privind studiile de fundamentare istorico-stiintifica pentru delimitarea zonelor de protectie a monumentelor istorice clasate în grupa A sau a zonelor construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A, ale sectiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului si planurile urbanistice, precum si pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice clasate în grupa A;

i) propune avizul pentru studiile de fundamentare si sectiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unitatilor administrativ-teritoriale si din planurile urbanistice zonale,

precum si pentru planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice clasate în grupa A sau zone construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

j)propune avizul pentru documentatiile privind interventiile asupra monumentelor istorice sau inscripționarea monumentelor istorice, având la baza texte avizate de organisme sau institutii stiintifice de specialitate;

k)propune avizul pentru interventii asupra imobilelor situate în zonele de protectie a monumentelor istorice si în zonele construite protejate, pentru care nu exista regulamente de constructie avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

l)propune monumente istorice pentru a fi incluse în Lista patrimoniului cultural si natural mondial, precum si în Lista patrimoniului mondial în pericol, elaborate de UNESCO;

m)propune avizarea folosirii unor materiale, tehnici si tehnologii noi pentru restaurarea monumentelor istorice, în baza documentatiilor de specialitate;

n)propune programe de pregatire a specialistilor, precum si planuri-cadru de învatamânt, de formare si specializare în domeniul protejarii monumentelor istorice.

(2)Atributiile Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, mentionate la alin. (1) lit. d), g), j) si k), pot fi delegate comisiilor regionale ale monumentelor istorice, în conditiile stabilite de Regulamentul de organizare si functionare a Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

(3)Membrii Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice si ai comisiilor zonale ale monumentelor istorice primesc o indemnizatie lunara, pentru lunile în care comisiile se întrunesc, reprezentând 20% din indemnizatia lunara a unui secretar de stat, la care se adauga decontarea cheltuielilor de participare la lucrarile comisiilor.

Art. 34

(1)Comisiile regionale ale monumentelor istorice se reorganizeaza în comisii zonale ale monumentelor istorice pe lângă serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, ca organisme stiintifice de specialitate descentralizate ale Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, fara personalitate juridica, cu rol consultativ în domeniul protejarii monumentelor istorice.

(2)Numarul, teritoriul de competenta, organizarea si functionarea comisiilor zonale ale monumentelor istorice sunt stabilite prin Regulamentul de organizare si functionare a Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, aprobat prin ordin al ministrului culturii si cultelor.

(3)Comisiile zonale ale monumentelor istorice au câte 9 membri, iar presedintele acestora sunt membri ai Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

(4)Componenta comisiilor zonale ale monumentelor istorice se aproba prin ordin al ministrului culturii si cultelor la propunerea compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii si Cultelor. În cadrul acestora vor fi inclusi arhitectii sefi ai judetelor, respectiv arhitectul sef al municipiului Bucuresti.

(5)Comisiile zonale ale monumentelor istorice au urmatoarele atributii:

a)fundamenteaza si propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b)formuleaza prioritatile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluarii si asigurarii fondurilor necesare;

c)analizeaza si propun Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competenta în grupa A sau B, dupa caz;

d)propun avizul privind documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea si reglementarea construirii zonelor de protectie a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e)propun avizarea studiilor de fundamentare din planurile de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice generale, planurile urbanistice zonale ale localitatilor care cuprind monumente istorice clasate în grupa B;

f)propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu si a proiectelor de executie în zonele de protectie a monumentelor istorice din grupa A si în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care exista reglementari avizate de Ministerul Culturii si Cultelor;

g)propun avizul privind documentatiile tehnice care cuprind lucrari de cercetare, investigatii, expertize tehnice, proiecte tehnice si detalii de executie pentru monumentele istorice clasate în grupa B;

h)propun avizul privind documentatiile pentru lucrari de întretinere si reparatii curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificari de arhitectura ori ale componentelor artistice, în conditiile în care lucrarile se executa cu materiale si tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric;

i)îndeplinesc alte atributii date în competenta, potrivit dispozitiilor prevazute în Regulamentul de organizare si functionare a Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice.

Art. 35

(1)În cadrul Ministerului Culturii si Cultelor se constituie, prin ordin al ministrului culturii si cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, un colectiv de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(2)Colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are urmatoarele atributii:

a)controleaza, în conditiile legii, documentele si documentatiile de orice fel privind conservarea, restaurarea si protejarea monumentelor istorice;

b)constata încalcare a prevederilor legale în domeniul conservarii, restaurarii si protejarii monumentelor istorice si propune luarea masurilor legale ce se impun;

c)are acces, în conditiile legii, la orice monument istoric, precum si pe santierele de cercetare sau de conservare-restaurare a monumentelor istorice; în acest scop, organele abilitate ale statului au obligatia sa sprijine personalul colectivului în exercitarea atributiilor;

d)face propuneri de sanctionare, în conditiile legii, a abaterilor constatate.

(3)În îndeplinirea atributiilor prevazute la alin. (2), colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are dreptul sa solicite si sa primeasca informatii si documente, în conditiile legii, de la orice persoana fizica sau juridica, aceasta având obligatia de a da curs solicitarii în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii cererii.

TITLUL IV: Responsabilitatile proprietarilor de monumente istorice si ale autoritatilor administratiei publice locale

CAPITOLUL I: Obligatiile si drepturile proprietarilor de monumente istorice

Art. 36

(1)În scopul protejarii monumentelor istorice proprietarii si titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligati:

a)sa întretina, sa foloseasca si sa exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi si a Obligatiei privind folosinta monumentului istoric, conform art. 17;

b)sa asigure paza, integritatea si protectia monumentelor istorice, sa ia masuri pentru prevenirea si stingerea incendiilor, sa asigure efectuarea lucrarilor de conservare, consolidare, restaurare, reparatii curente si de întretinere a acestora în conditiile legii;

c)sa înstiinteze de urgenta, în scris, directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean, respectiv a municipiului Bucuresti, precum si primarul orasului ori al comunei respective despre orice modificari sau degradari în starea fizica a monumentelor istorice detinute si aflate în teritoriul unitatii administrativ-teritoriale;

d)sa înstiinteze de urgenta, în scris, directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean, respectiv a municipiului Bucuresti, precum si primarul orasului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplatoare a oricaror constructii, elemente de constructii, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând pastrarea descoperirilor în conditiile legii, pâna la sosirea delegatului institutiei de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile;

e)sa asigure, în conditiile legii, accesul specialistilor desemnati de Ministerul Culturii si Cultelor sau de directiile pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national, în vederea constatarii starii de conservare sau pentru efectuarea de cercetari, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice si pentru operatiunile de evidenta;

f)în cazul în care solicita descarcarea imobilului de sarcina arheologica, sa finanteze sapatura, cercetarea arheologica, elaborarea documentatiei aferente, conservarea si protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice;

g)sa obtina avizele prevazute de lege pentru toate interventiile prevazute la art. 23;

h)sa asigure efectuarea lucrarilor de conservare, consolidare, restaurare, precum si a oricaror alte lucrari, conform prevederilor legale, numai de catre persoane fizice sau juridice atestate în

acest sens si sa prevada în contracte conditiile si termenele de executie cuprinse în avizul de specialitate;

i)sa respecte toate conditiile si termenele de executie cuprinse în avizul de specialitate atunci când executa ei însisi lucrari de întretinere curenta sau orice alte interventii, conform prevederilor prezentei legi;

j)sa permita, pe baza prevederilor contractuale, executarea interventiilor asupra monumentelor istorice detinute, în cazul în care acestea sunt initiate si finantate de persoane juridice abilitate în conditiile prezentei legi;

k)sa permita montarea si sa întretina însemnul distinctiv care marcheaza calitatea de monument istoric a imobilului;

l)sa obtina avizul directiei pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, si sa asigure pe propria raspundere conditii corespunzatoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere si de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;

m)sa comunice directiei pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, dupa caz, asupra monumentelor istorice.

(2)Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. h), lucrarile de constructie ce fac obiectul autorizarii, la monumentele istorice de categorie B, cu exceptia lucrarilor la componentele artistice, pot fi efectuate si de persoane fizice sau juridice neatestate, cu conditia respectarii avizelor de specialitate.

(3)În cazul în care, în îndeplinirea obligatiilor prevazute la alin. (1) lit. e), proprietarii monumentelor istorice constata producerea unor pagube, acestia au dreptul la o justa despagubire, achitata în termen de 60 de zile de la constatare de catre institutiile care au realizat cercetarea sau expertizarea.

(4)Cu privire la înstrainarea, închirierea sau concesionarea imobilelor monumente istorice proprietarii acestora au urmatoarele obligatii:

a)sa înstiinteze în scris directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean, respectiv a municipiului Bucuresti, despre intentia de a înstraina monumentul istoric, în vederea exercitarii dreptului de preemtiune al statului sau, dupa caz, al unitatii administrativ-teritoriale, în conditiile prezentei legi;

b)sa notifice viitorului proprietar, chiras sau concesionar regimul juridic al monumentului istoric pe care îl detine, precum si Obligatia privind folosinta monumentului istoric;

c)sa înstiinteze în scris directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean, respectiv a municipiului Bucuresti, despre schimbarea proprietarului sau a administratorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractelor, potrivit legii, si sa transmita acesteia o copie de pe acte.

Art. 37

(1)Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privata a persoanelor fizice sau juridice, Ministerul Culturii si Cultelor, serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor si autoritatile administratiei publice locale, dupa caz, pot asigura, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, consultanta de specialitate, în conditiile legii.

(2)În cazul în care statul sau autoritatile publice locale acorda sprijin financiar, acesta consta în acoperirea partiala sau totala a costurilor studiilor si documentatiilor tehnice, precum si, dupa caz, ale lucrarilor de interventie asupra monumentelor istorice.

Art. 38

(1)Contributia financiara a statului, constând în sume alocate prin bugetul Ministerului Culturii si Cultelor cu destinatia protejarii monumentelor istorice, indiferent de detinator, poate sa acopere total sau partial costul lucrarilor de protejare a monumentelor istorice.

(2)Contributia financiara a consiliilor judetene, municipale, orasenesti si comunale, dupa caz, poate sa acopere integral sau partial costul lucrarilor de interventie asupra monumentelor istorice care fac parte din grupa B, precum si, individual sau prin cofinantare, costul lucrarilor de protejare a monumentelor istorice care fac parte din grupa A, aflate pe teritoriul unitatii administrativ-teritoriale respective.

(3) Contributia financiara a statului si a autoritatilor administratiei publice locale poate fi asigurata prin cofinantare, precum si în parteneriat, inclusiv cu proprietarul sau cu alte persoane fizice sau juridice.

(4) Situatiile în care statul, respectiv autoritatile administratiei publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrarilor mentionate la alin. (1) - (3), proportia contributiei statului, procedurile, precum si conditiile pe care trebuie sa le îndeplineasca proprietarul, altul decât statul, municipiul, orasul sau comuna, se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotarâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii si Cultelor si a Ministerului Finantelor Publice, în termen de 3 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

(5) În situatiile si în conditiile prevazute la alin. (4), la data alocarii sprijinului financiar în cuantumul contributiei statului sau a autoritatilor administratiei publice locale asupra imobilului monument istoric în cauza se constituie o garantie imobiliara pentru o perioada de 10 ani în favoarea statului, respectiv a unitatilor administrativ-teritoriale.

(6) Garantia imobiliara prevazuta la alin. (5) se recupereaza în totalitate de la beneficiarul contributiei statului sau, dupa caz, a autoritatilor administratiei publice locale, împreuna cu dobânzile aferente, în situatia în care bunul în cauza a fost înstrainat de proprietar altei persoane decât statul sau autoritatea administratiei publice locale înainte de împlinirea perioadei de 10 ani de la constituirea garantiei imobiliare.

(7) Constituirea garantiei imobiliare în favoarea statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale este scutita de taxa de timbru.

(8) La data împlinirii termenului de 10 ani garantia imobiliara instituita asupra imobilului se stinge de drept.

Art. 39

(1) Costul lucrarilor de proiectare, expertizare, conservare, reparare, consolidare, restaurare si punere în valoare a monumentelor istorice, indiferent de grupa în care sunt clasate, ori a altor imobile din ansambluri sau situri istorice, aflate în proprietate publica ori privata, incluse în programe de importanta nationala sau internationala, stabilite prin hotarâre a Guvernului initiata la propunerea ministerelor implicate în realizarea acestora, poate fi acoperit integral ori partial de la bugetul de stat sau al unitatilor administrativ-teritoriale, prin bugetul ordonatorilor de credite care participa la realizarea programelor.

(2) Pentru acoperirea costului lucrarilor prevazute la alin. (1) nu este obligatorie constituirea de garantii de catre beneficiarii contributiei.

(3) Lucrarile prevazute la alin. (1) sunt lucrari de interes public national, pentru care nu se datoreaza taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism si autorizatiei de construire.

Art. 40

Pentru stimularea protejarii monumentelor istorice, proprietarii persoane fizice care realizeaza pe cheltuiala proprie, integral sau partial, lucrari de întretinere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum si programe si proiecte culturale beneficiaza, în conditiile legii, de reducerea cu minimum 50% a cuantumurilor impozitelor si a taxelor aferente acestor lucrari cuvenite bugetelor locale.

Art. 41

(1) Proprietarii imobilelor monumente istorice, definite potrivit art. 3 lit. a) din prezenta lege, sunt scutiti în totalitate de plata impozitului pe cladiri, cu exceptia spatiilor în care se desfasoara activitati economice sau comerciale.

(2) Pentru suprafata ocupata la sol de imobilele prevazute la alin. (1) nu se plateste impozitul pe teren.

(3) Potrivit legii, consiliile locale pot reduce impozitul pe suprafetele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric, în functie de suprafata afectata si de perioada punerii monumentelor istorice la dispozitie publicului pentru vizitare, precum si institutiilor specializate pentru cercetare.

Art. 42

(1) Sunt scutite de la plata taxelor de timbru persoanele fizice sau juridice care dobândesc prin mostenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat ca locuinta sau pentru activitati necomerciale, si care se angajeaza în scris la directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national în al carei teritoriu de competenta se afla bunul imobil în cauza sa execute, în termen de

12 luni, lucrarile de restaurare si consolidare stabilite prin documentatie tehnica aprobata si avizata în conditiile legii.

(2)În situatii justificate si cu avizul directiei pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, termenul prevazut la alin. (1) poate fi prelungit o singura data cu înca 12 luni.

(3)În cazul neîndeplinirii în conditiile si în termenele prevazute la alin. (1) si (2) a obligatiilor asumate de proprietar la dobândirea bunului, precum si în cazul înstrainarii bunului înainte de efectuarea sau încheierii lucrarilor de consolidare sau restaurare, taxa de timbru se recupereaza prin directia generala a finantelor publice, pe baza notei de constatare a directiei pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti.

(4)Prevederile alin. (1) -(3) se aplica si celor care dobândesc prin donatie un bun imobil clasat ca monument istoric.

(5)Înstrainarea cu titlu gratuit sau oneros catre stat sau catre unitatile administrativ-teritoriale a monumentelor istorice este scutita de plata taxelor de timbru.

Art. 43

Proprietarii de monumente istorice sunt scutiti de plata taxei de autorizare a interventiilor executate, în conformitate cu dispozitiile prezentei legi, asupra monumentelor istorice detinute, în cazul în care utilizeaza bunul imobil numai pentru activitati necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuit.

Art. 44

Proprietarii imobilelor din zona de protectie a monumentelor istorice beneficiaza de reducerea cu 50% a taxelor de autorizare pentru lucrarile pe care le finanteaza si care sunt necesare pentru pastrarea integritatii fizice si a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, astfel cum sunt ele reglementate prin documentatia de urbanism sau de amenajare a teritoriului, aprobata pentru zona de protectie respectiva, sau prin avizul directiei pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti.

CAPITOLUL II: Atributiile autoritatilor administratiei publice locale

Art. 45

(1)În vederea protejarii monumentelor istorice si a respectarii prevederilor legale în acest domeniu autoritatile administratiei publice locale au urmatoarele atributii:

a)coopereaza cu organismele de specialitate si cu institutiile publice cu responsabilitati în domeniul protejarii monumentelor istorice si asigura punerea în aplicare si respectarea deciziilor acestora;

b)asigura protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orasului sau comunei, precum si a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;

c)coopereaza cu ceilalti proprietari sau administratori de monumente istorice;

d)se pot asocia între ele, precum si cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrari de protejare a monumentelor istorice si pot înfiinta în acest scop institutii si servicii publice de interes local;

e)participa la finantarea lucrarilor de protejare a monumentelor istorice, prevazând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administreaza;

f)cuprind în programele de dezvoltare economico-sociala si urbanistica, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaboreaza, actualizeaza si aproba documentatiile de amenajare a teritoriului si urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care contin monumente istorice;

g)iau masurile tehnice si administrative necesare în vederea prevenirii degradarii monumentelor istorice;

h)includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, dupa caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejarii monumentelor istorice;

i)elaboreaza planurile anuale de gestiune si protectie a monumentelor istorice de pe teritoriul unitatii administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial si asigura monitorizarea acestora prin personalul propriu.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire a zonelor de protecție a monumentelor istorice, folosind numai personal de specialitate atestat.

Art. 46

(1) Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competența consiliile locale au următoarele atribuții:

a) colaborează cu direcția pentru cultura, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților, asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice;

c) prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente;

d) elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

e) elaborează sau, după caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

f) la solicitarea direcției pentru cultura, culte și patrimoniul cultural național județean, respectiv a municipiului București, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;

g) colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale.

(2) La data emiterii autorizațiilor de construcție sau de desființare, pentru lucrări ce urmează să se execute la monumente istorice, în zonele de protecție a acestora sau în zonele construite protejate, autoritățile emitente ale autorizațiilor transmit copii ale acestor documente serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 47

Primarul are următoarele atribuții specifice:

a) verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale, asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor continute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;

b) ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se referă la intervenții asupra monumentelor istorice;

c) dispune oprirea oricărui lucru de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice, hotărâște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp direcția pentru cultura, culte și patrimoniul cultural național județean, respectiv a municipiului București;

d) asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu direcția pentru cultura, culte și patrimoniul cultural național județean, respectiv a municipiului București, aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;

e) asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând de urgență direcției pentru cultura, culte și patrimoniul cultural național județean, respectiv a municipiului București, orice caz de nerespectare a legii;

f) asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

Art. 48

Consiliile judetene si Consiliul General al Municipiului Bucuresti au urmatoarele atributii:

a) coopereaza cu directia pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean, respectiv a municipiului Bucuresti, comunicând toate informatiile referitoare la monumentele istorice aflate în teritoriul lor de competenta; faciliteaza comunicarea dintre directiile pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, si consiliile locale ale oraselor si comunelor din teritoriul judetului, respectiv ale sectoarelor în cazul municipiului Bucuresti;

b) initiaza, cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor, procedura de expropriere pentru cauza de utilitate publica în vederea protejarii monumentelor istorice, în situatiile si cu respectarea conditiilor prevazute de lege;

c) sprijina si îndruma activitatea consiliilor locale ale comunelor sau ale oraselor, care nu au organizate servicii în domeniu sau posturi specializate în aparatul propriu pentru protejarea monumentelor istorice înscrise în Lista monumentelor istorice din grupa B si aflate pe teritoriul administrativ al acestora;

d) elibereaza autorizatii de construire sau de desfiintare pentru monumente istorice si pentru imobile aflate în zona de protectie a monumentelor istorice sau în zonele construite protejate, numai pe baza si în conditiile avizului Ministerului Culturii si Cultelor sau ale serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor, dupa caz.

TITLUL V: Finantarea protejarii monumentelor istorice

Art. 49

(1) Protejarea monumentelor istorice se finanteaza de proprietarii sau detinatorii acestora si poate fi cofinantata din fonduri asigurate de la bugetul de stat, bugetele locale sau din alte surse.

(2) Lucrarile de cercetare, de expertizare, de proiectare si de executie care se efectueaza la monumente istorice si care sunt finantate din fonduri publice sunt supuse regimului general de atribuire a lucrarilor publice, de proiectare si executie, potrivit legislatiei privind achizitiile publice.

Art. 50

(1) Autoritatile administratiei publice locale sunt obligate sa prevada în bugetele proprii fondurile necesare în vederea protejarii monumentelor istorice aflate în proprietatea publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale.

(2) Autoritatile publice centrale prevad în bugetele proprii fondurile aprobate prin bugetul de stat pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea publica sau privata a statului, pe care le administreaza.

(3) În bugetul Ministerului Culturii si Cultelor se prevad:

a) credite bugetare necesare pentru finantarea lucrarilor la monumentele istorice aflate în administrarea Oficiului National al Monumentelor Istorice;

b) credite bugetare necesare în vederea finantarii sau cofinantarii lucrarilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea publica a statului sau a unitatii administrativ-teritoriale;

c) credite bugetare destinate finantarii sau cofinantarii lucrarilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat.

(4) Din veniturile realizate din vânzarea de bilete si din taxe de închiriere a terenului, ca urmare a organizarii unor manifestari de genul spectacolelor, târgurilor sau parcurilor de distractii, un procent de 1% se vireaza catre proprietarul sau titularul dreptului de administrare, dupa caz, al monumentului istoric în a carui zona de protectie se organizeaza manifestarea; sumele astfel obtinute vor fi utilizate exclusiv pentru finantarea lucrarilor de protejare a monumentului istoric în cauza.

Art. 51

(1) În termen de 90 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi se instituie timbrul monumentelor istorice, care este gestionat, în conditiile legii, de Ministerul Culturii si Cultelor prin Oficiul National al Monumentelor Istorice.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice si modalitatile de percepere, încasare, virare, utilizare si evidentiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia se stabilesc prin norme metodologice elaborate de Ministerul Culturii si Cultelor în colaborare cu Ministerul Finantelor Publice si aprobate prin hotarâre a Guvernului.

▶ (la data 15-feb-2008 Art. 51, alin. (2) din titlul V a fost reglementat de **Norme Metodologice din 2007**)

(3) Timbrul monumentelor istorice este obligatoriu pentru:

a) cartile postale ilustrate, plicurile, marcile postale, hartile, pliantele, brosurile, revistele, ghidurile turistice, cartile, albumele, atlasele, enciclopediile, filmele artistice si documentare, casetele video, compact-discurile, diapozitivele, videoclipurile, cârdurile bancare si cartelele telefonice comercializate în România, reprezentând monumente istorice individualizate sau în ansambluri, prin imagini fotografice sau reprezentari grafice de interior sau exterior;

b) biletele de intrare, inclusiv taxele de fotografiere sau de filmare, pentru monumentele istorice puse la dispozitie publicului, în totalitate ori în parte, aflate în proprietatea sau în folosinta persoanelor juridice de drept privat care desfasoara activitati economice;

c) biletele de intrare la manifestarile culturale, sportive sau de agrement, târguri si expozitii desfasurate în spatii situate în zona de protectie a acestora sau în zonele construite protejate;

d) activitatile de cazinou, jocuri de noroc si jocuri mecanice.

(4) Timbrul monumentelor istorice se percepe de la operatorii economici, editori sau producatori, de la proprietari, titulari ai dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra imobilelor situate în zona de protectie a monumentelor istorice în zonele construite protejate sau de la beneficiarii veniturilor realizate, dupa caz.

(5) Se excepteaza de la plata timbrului muzeele care functioneaza în cladiri monumente istorice sau în zone de protectie ale acestora.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (3) si (4), pot fi exceptati de la plata taxei timbrului monumentelor istorice operatorii economici care, prin activitatile pe care le desfasoara, contribuie la protejarea monumentelor istorice cu o suma cel putin egala celei pe care o datoreaza la plata taxei timbrului monumentelor istorice.

Art. 52

(1) Fondurile obtinute din aplicarea timbrului monumentelor istorice se utilizeaza de catre Oficiul National al Monumentelor Istorice în mod exclusiv pentru:

a) acordarea de credite în conditiile art. 28 alin. (3) lit. b) si c), cu prioritate pentru lucrari de interventie urgenta la monumente istorice, în functie de strategia protejarii monumentelor istorice;

b) finantarea elaborarii de reglementari tehnico-economice, de norme si metodologii privind elaborarea de documentatii specifice, executarii de lucrari, realizarii de achizitii, contractarii si decontarii de lucrari privind monumentele istorice;

c) finantarea unor amenajari în vederea pregatirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuita, precum si pentru realizarea unor programe sau proiecte culturale.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice se stabileste prin hotarâre a Guvernului si se actualizeaza, anual, prin ordin al ministrului culturii si cultelor.

TITLUL VI: Sanctiuni

Art. 53

Încalcarea dispozitiilor prezentei legi atrage, dupa caz, raspunderea civila, administrativa, materiala, disciplinara, contraventionala sau penala.

Art. 54

(1) Desfiintarea neautorizata, distrugerea partiala sau totala, exproprierea fara avizul Ministerului Culturii si Cultelor, degradarea, precum si profanarea monumentelor istorice constituie infractiuni si se sanctioneaza conform legii.

(2) În toate cazurile prevazute la alin. (1) faptuitorul este obligat la recuperarea materialului degradat si la reconstituirea monumentului sau a partilor de monument lezat, conform avizelor prevazute de prezenta lege.

Art. 55

(1) Constituie contraventii la regimul de protejare a monumentelor istorice umatoarele fapte, daca, potrivit legii, nu constituie infractiuni:

a) executarea de lucrari asupra unui imobil dupa declansarea procedurii de clasare sau asupra unui monument istoric, fara avizul Ministerului Culturii si Cultelor;

b) încalcarea de catre proprietar sau de catre titularul dreptului de administrare a unui monument istoric a obligatiilor prevazute la art. 36;

c) nevirarea contravalorii timbrului monumentelor istorice, precum si a taxelor si tarifelor prevazute de prezenta lege;

d) organizarea manifestarilor prevazute la art. 9 alin. (5) si (6), în lipsa acordului autoritatii competente;

e) neprecizarea în certificatul de urbanism a necesitatii obtinerii avizului Ministerului Culturii si Cultelor sau a serviciilor deconcentrate ale acestuia, dupa caz, pentru lucrarile propuse la monumente istorice în zona de protectie a acestora ori în zonele protejate;

f) eliberarea autorizatiilor de construire sau de desfiintare pentru lucrari la monumente istorice în zonele protejate, fara avizul Ministerului Culturii si Cultelor ori al serviciilor deconcentrate, dupa caz.

(2) Contraveniile prevazute la alin. (1) lit. a), e) si f) se sanctioneaza cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei, iar cele mentionate la alin. (1) lit. b)-d) se sanctioneaza cu amenda de la 4.000 lei la 8.000 lei.

(3) Contraveniile la regimul de protejare a monumentelor istorice se prescriu în termen de 3 ani de la data savârsirii lor.

Art. 56

Nivelul amenzilor prevazute la art. 55 poate fi actualizat prin hotarâre a Guvernului.

Art. 57

(1) Contraveniile se constata si amenzile se aplica de specialistii directiilor pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, de împuternicitii Ministerului Culturii si Cultelor, de inspectorii teritorialii ai Inspectoratului de Stat în Constructii sau de inspectorii Ministerului Finantelor Publice, dupa caz.

(2) Pentru contraveniile prevazute la art. 55 alin. (1) lit. a) si b) constatarea si aplicarea amenzilor se pot face si de catre primar, presedintele consiliului judetean si împuternicitii acestora sau de catre organele de politie, dupa caz.

Art. 58

Contraveniilor prevazute la art. 55 le sunt aplicabile dispozitiile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contraveniilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

TITLUL VII: Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 59

Pâna la instituirea zonei de protectie a fiecarui monument istoric potrivit art. 9 se considera zona de protectie suprafata delimitata cu o raza de 100 m în localitati urbane, 200 m în localitati rurale si 500 m în afara localitatilor, masurata de la limita exterioara, de jur-împrejurul monumentului istoric.

Art. 60

(1) Lista cuprinzând monumentele, ansamblurile si siturile istorice, aprobata de Comisia Nationala a Monumentelor, Ansamblurilor si Siturilor Istorice în anii 1991-1992, cu modificarile si completarile ulterioare, ramâne în vigoare. În termen de 3 ani de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, Institutul National al Monumentelor Istorice va actualiza Lista monumentelor istorice, potrivit atributiilor stabilite prin art. 27 alin. (3).

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor sunt obligate sa înstiinteze, în scris, proprietarii sau titularii drepturilor reale asupra monumentelor istorice despre regimul juridic special al imobilelor în cauza si sa le transmita obligatia privind folosinta monumentului istoric.

Art. 61

La data intrarii în vigoare a prezentei legi alineatul (2) al articolului 10 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situatiei juridice a unor imobile cu destinatia de locuinte, trecute în proprietatea statului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, se modifica dupa cum urmeaza:

"(2) Sunt, de asemenea, exceptate de la vânzare locuintele care au avut destinatia de case de oaspeti, de protocol, precum si cele folosite ca resedinte pentru fostii si actualii demnitari."

Art. 62

La data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 228 din 24 noiembrie 2000 privind protejarea monumentelor istorice, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 30 noiembrie 2000, precum si orice alte prevederi contrare.

****_

NOTA:

1.Reproducem mai jos prevederile art. III si IV din Legea nr. **259/2006** pentru modificarea si completarea Legii nr. **422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, care nu sunt încorporate în textul republicat al Legii nr. **422/2001** si care se aplica în continuare ca dispozitii proprii ale Legii nr. **259/2006**.

"Art. III

În termen de 3 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, în cadrul Inspectoratului General al Politiei Române din Ministerul Administratiei si Internelor se organizeaza structuri specializate în prevenirea, descoperirea si urmarirea faptelor ilegale care privesc monumentele istorice, zonele de protectie ale acestora, precum si zonele construite protejate.

Art. IV

În termen de 3 luni de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, autoritatile administratiei publice centrale si locale comunica Ministerului Culturii si Cultelor monumentele istorice si zonele de protectie pe care le propun în vederea declararii de interes public national sau local, potrivit legii."

¹⁾ Republicata în temeiul art. V din Legea nr. **259/2006** pentru modificarea si completarea Legii nr. **422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 3 iulie 2006, dându-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. **422/2001** privind protejarea monumentelor istorice a fost publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 24 iulie 2001, iar ulterior a mai fost modificata si completata prin:

- Legea nr. **401/2003** pentru modificarea si completarea Legii nr. **50/1991** privind autorizarea executarii lucrurilor de constructii, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 27 octombrie 2003;

- Legea nr. **468/2003** privind modificarea si completarea Legii nr. **422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 19 noiembrie 2003;

- Legea nr. **571/2003** privind Codul fiscal, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003.

Publicat în Monitorul Oficial cu numarul 938 din data de 20 noiembrie 2006